

BULGARIAN INDUSTRIAL CAPITAL ASSOCIATION

RESPONSIBLE BUSINESS - FOR BUSINESS TO THE RULES

15, Trakia Str., 1527 Sofia, Bulgaria
tel./fax: (+359 2) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

Изх. № 283 /02.06.2016 г.

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА ПРИ 43-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

Относно: Закон за изменение и допълнение на Закона за ратифициране на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г., № 602-02-18, внесен от Министерския съвет на 11.05.2016 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) в качеството си на представителна на национално равнище работодателска организация и като член на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) – член на Международната организация на работодателите (ИОЕ), отдава голямо значение на ратификационната политика на Република България по отношение на международните трудови стандарти.

По отношение на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за ратифициране на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г., № 602-02-18, внесен от Министерския съвет на 11.05.2016 г., Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) има честта да заяви следното.

Оценяваме по достойнство мотивите на законопроекта. За съжаление, обаче, те не могат да заменят липсващата оценка на въздействието, която е задължителна съгласно националното законодателство. В случая, такава оценка е още по-необходима, не поради простото изискване за формално спазване на процедурните правила, а поради сериозната необходимост от яснота какво ще бъде отражението на приемането на минималните стандарти, предвидени в раздел IV на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г.

По тази причина Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настоява да бъде представена оценка на въздействието на предлаганото ратифициране на раздел IV на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г.

Също така, АИКБ намира за необходимо да се внесе допълнителна яснота по въпроса пред кого са поети ангажиментите за ратифициране на раздел IV на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г., по време на Международната конференция по труда през 2012 г.

АИКБ запазва умерено скептично отношение към идеята за ратифициране на раздел IV на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г., тъй като, както изрично е подчертано, е точно установено, че към годината на ратификацията на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г. - раздели II, III, V, VI, VII, VIII, и X, нивата на обезщетенията при безработица в България не достигат минималния стандарт на Конвенцията за този вид обезщетение.

От приведените до сега данни се вижда, че образно казано, България е „на ръба на изискванията“ по този минимален стандарт:

„Съгласно приложената таблица в Конвенцията, минималният размер при безработица трябва да е 45 % от предишните доходи, изчислени съгласно изискванията на Конвенцията.

При изчисляване на това дали се постига заместимост от поне 45 %, експертите на МОТ установиха, че такава би се постигнала при изчисляване на стандарта на база възнаграждения за квалифициран физически работник от мъжки пол – шлосер или стругар в областта на машиностроенето, с изключение на електротехническото машиностроене (чл.65(б)(а); или за типичен (стандартен) пълнолетен работник от мъжки пол – лице, което се смята за типично при полагаането на неквалифициран труд, заето в основната група икономически дейности с най-голям брой икономически активни лица от мъжки пол, защитени срещу въпросния риск, или работници, издържащи защитените лица, в зависимост от случая, в отрасъла, обхващащ най-голям брой такива лица или издържащи ги работници; за тази цел се използва международната класификация за всички икономически дейности, приета от Икономическия и социален съвет на ООН на неговата 7-ма сесия на 27 август 1948 г. и възпроизведена в приложението към настоящата Конвенция, като се държи сметка за измененията, внесени в нея в който и да било момент (чл.66(4)(б).

В първия случай – на чл. 65(б)(а) би се постигнала заместимост от 50,4%, а във втория – на чл. 66(4)(б) би се постигнала 51,1 % заместимост“.

Както се вижда от приведения дълъг цитат, изчислените заместимости са натоварени с известни условности. Самите те имат гранични стойности, макар и по-високи от 45 на сто. Излиза, че се предлага да бъде ратифициран раздел IV на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г., защото осем години след ратификацията на останалата част от Конвенцията, сме достигнали някакви гранични стойности, които покриват минималните стандарти.

Според АИКБ, подобен подход би облагодетелствал единствено количествените аспекти на отчетността в международната организация по труда (ILO). В случай че този факт

(ратификацията на раздел IV, а не вече достигнатата заместимост) би могъл да бъде от полза на българската държава и/или на българските социални партньори, ние бихме се отнесли с разбиране към такова искане. Ако обаче ратификацията ще се превърне само в безжизнена статистика, смисълът от усилията за ратификацията е съмнителен.

Когато говорим за „смисъла от усилията“, трябва да имаме предвид най-вече усилията, които ще бъдат положени СЛЕД ратификацията на раздел IV на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г. В Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) работят хора, които са живи свидетели на прецедента с ратификационната политика на Република България по отношение на конвенциите на МОТ за здравословни и безопасни условия на труд.

В края на 20-ия и началото на 21-ия век, Република България е подложена на деликатен, но постоянен натиск от страна на администрацията на МОТ за ратифициране на конвенциите, свързани със здравословните и безопасни условия на труд. Служителите на МТСП ще си спомнят многократните посещения на г-н фон Рихтхофен, посветени на тези ратификации.

Аргументите тогава са подобни на днешните, дори и до известна степен са по-тежки. В периода 1997 -1998 година, Република България възприема всички изисквания на европейското законодателство по отношение на нормативната уредба на здравословните и безопасни условия на труд. От МОТ изтъкват, че изискванията на *Acquis communautaire* са много по-сурови от заложеното в конвенциите за здравословни и безопасни условия на труд. От тази гледна точка, представителите на МОТ (най-вече споменатият г-н фон Рихтхофен), настояваха, че за България не би представлявало никакъв проблем да ратифицира въпросните конвенции.

От българска страна обаче години наред се даваше учтив, но твърд отказ, главно поради значителния обем работа, свързан с отчетността по прилагането и спазването на конвенциите на МОТ. Подготвянето на отчети на всеки две години, в които на стотици страници се обобщава приложението на въпросните конвенции, определено се е разглеждало като сериозно допълнително натоварване на администрацията на МТСП, което не би донесло нищо нито за държавата, нито за работниците, нито за работодателите. Единствената страна, която щеше да бъде във възторг от това събитие (евентуалната ратификация на конвенциите на МОТ по ЗБУТ), би била администрацията на МОТ, при която количествените аспекти на ратификационната дейност на страните – членки са от сериозно значение.

Отказът на Република България да ратифицира тези конвенции се е дължал на хладнокръвната преценка, че е по-добре да се спести административен капацитет за нещо друго, вместо да „осчетоводяваме“ вече постигнати резултати. Предметното поле на дейност на МТСП е наистина огромно, административният капацитет наистина е ограничен в крайна сметка и си струва да се помисли, дали е редно усилията на служителите (при това тук става дума за труда на наистина компетентни и подготвени служители) да се насочват към отчитане в особено голям обем на вече постигнати резултати.

Загрижеността на АИКБ за използването на административния капацитет на МТСП е напълно искрена и добронамерена. Ние много добре си даваме сметка за натовареността на добрите експерти в МТСП и бихме препоръчали „няколко пъти да се мери и тогава да се реже“, когато се създават нови обеми от писмена работа, която има най-вече констативен, отчетен и в крайна сметка – формален характер.

Както се разбира от изложеното дотук, АИКБ не е враждебна към идеята за ратификация на раздел IV на Конвенция № 102 на Международната организация по труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г., но е скептична по отношение на целесъобразността на това действие. Бихме се радвали, ако вносителите на предложението още един път премислят въпроса за възможните ползи и вреди от ратификацията, дори и в чисто административен и бюрократичен план.

Междувременно, ние сме изправени пред необходимостта от много по-тежката и нелицеприятна дискусия за непрекъснатия стремеж към използване на всякакви възможности за ранно пенсиониране в България (включително и чрез придобиване на инвалидни пенсии) и към разширяващо се нежелание за личностна реализация чрез труд. Многократно вече сме обсъждали, че тази тенденция води до избуяване на корупционни практики и до опорочаване и компрометиране на дейността на цели институции. Въпреки намерените много допирни точки между социалните партньори в тази вече започнала, но намираща се само в начален стадий, дискусия, законодателната рамка в България продължава да насърчава подобен модел на поведение. Подобни представи са се създали в глобален план за съжаление и за ЕС като цяло – в очите на широки слоеве от населението на планетата, Европейският съюз се е превърнал в място, където може да се живее добре, без да се полага труд.

Разбира се, горните стереотипи не се отнасят до всички български граждани. Те не се отнасят дори и до всички бежанци, и до всички икономически мигранти в ЕС, но за жалост, броят на вярващите в мита, че едни прослойки от населението могат да живеят на гърба на други, расте устойчиво.

По тези причини, Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) използва случая за да предложи още един път провеждането на дискусия, **насочена към изясняване на въпроса до каква степен съществуващото законодателство (национално, а и общностно) насърчава хората да се включват в пазара на труда и до каква степен има фактори, които ДЕМотивират хората в работоспособна възраст да търсят работа.**

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

